



Det kommunale og fylkeskommunale risikobildet

Presentasjon av FOU rapport

Bakgrunn

Kartlegging av det kommunale og fylkeskommunale risikobildet

- På vegne av KS har Deloitte gjennomført en kartlegging av det kommunale og fylkeskommunale risikobildet
- Ved hjelp av en spørreundersøkelse og sammenstilling av (omtrent alle) planer for forvaltningsrevisjon har vi laget et samlet risikobilde med informasjon om:

- Tjenesteområder, tema og hovedfokus
- Variasjon avhengig av kommunestørrelse og geografi
- Sammenlignet gjennomførte og planlagte forvaltningsrevisjoner
- Overlapp med tilsynsområder og i hvilken grad det blir tatt hensyn til statlige tilsyn når plan for forvaltningsrevisjon utarbeides.



Om arbeidet med plan for forvaltningsrevisjon

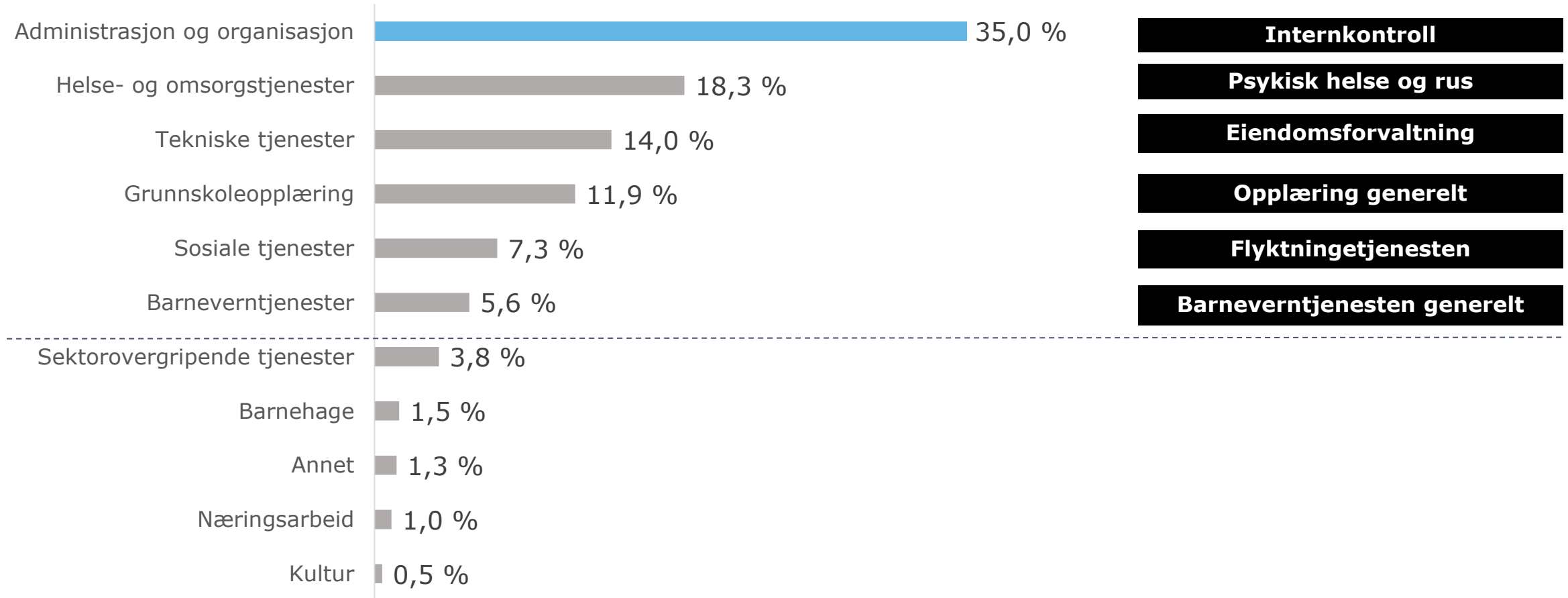
Planer for forvaltningsrevisjon reflekterer i stor grad kommunalt og fylkeskommunalt risikobilde, men bildet er ikke entydig

- De aller fleste kontrollutvalg har fått vedtatt en plan for forvaltningsrevisjon i kommunestyret eller fylkestinget, men det er 17 prosent av kommunene og 7 prosent (en) av fylkeskommunene som ikke har fått vedtatt en slik plan.
- I de fleste tilfeller blir plan for forvaltningsrevisjon vedtatt uten endringer av kommunestyret og fylkesting
- Til sammen 78 prosent av kontrollutvalgslederne opplyser om at de har gjennomført en overordnet risiko- og vesentlighetsanalyse som grunnlag for plan for forvaltningsrevisjon.
- Omfanget av analysen og hvor godt forankret analysen er gjennom å involvere folkevalgte og administrasjonen varierer, og det er et potensiale for å involvere disse gruppene enda mer.
- Flertallet av kontrollutvalgslederne opplever at plan for forvaltningsrevisjon reflekterer de viktigste risikoene i kommunen eller fylkeskommunen (71 prosent). Men det er enkelte forhold som medvirker til at det ikke alltid er en direkte kobling mellom de mest vesentlige risikoforholdene i kommunen og tema i plan for forvaltningsrevisjon. Manglende overordnet analyse er ett av forholdene som blir påpekt.
- Når de gjelder kontrollomfang er det stor variasjon i antallet prosjekter og risikoområder som settes opp i plan for forvaltningsrevisjon.

Risikobildet – tjenesteområder og tema

Tjenesteområdene - kommuner

Administrasjon og organisasjon er tjenesteområdet med høyest antall identifiserte risikoer/prosjekter i kommunene



Tema - kommuner

Hvilke risikoområder er de viktigste uavhengig av tjenesteområde?

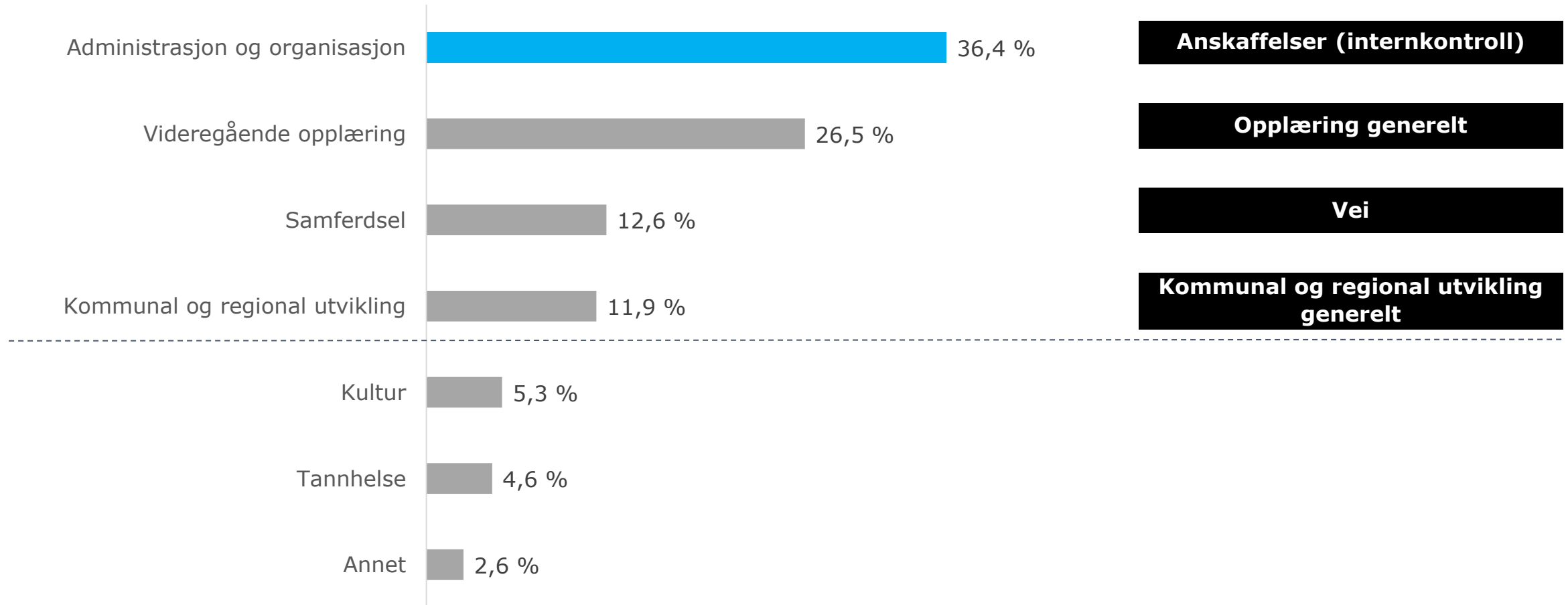
Tema (Alle) 15 på topp	Andel
Internkontroll	8,2 %
Personal, sykefravær og HMS	6,9 %
Økonomi	5,1 %
Barneverntjenester: Generelt	4,9 %
Anskaffelser	4,7 %
Sosiale tjenester: Flyktingetjenester	4,4 %
Helse- og omsorgstjenester: Psykisk helse og rus	4,4 %
Organisasjon og styring	4,3 %
Helse- og omsorgstjenester: Generelt pleie- og omsorgstj.	3,7 %
Tekniske tjenester: Vedlikehold og drift av bygg	3,7 %
Annet	3,6 %
Grunnskoleopplæring: Generelt	3,5 %
IKT og informasjonssikkerhet	3,5 %
Grunnskoleopplæring: Tilpassa opplæring og spes.u	3,4 %
Grunnskoleopplæring: Læringsmiljø	3,2 %

© 2017 Deloitte AS

Tema (Samlet kjerneoppg) 15 på topp	Andel
Helse- og omsorgstjenester	16,4 %
Grunnskoleopplæring	11,3 %
Tekniske tjenester	10,1 %
Internkontroll	8,2 %
Personal, sykefravær og HMS	6,9 %
Sosiale tjenester - kjerneoppgaver	6,7 %
Økonomi	5,1 %
Barneverntjenester - kjerneoppgaver	5,0 %
Anskaffelser	4,7 %
Organisasjon og styring	4,3 %
Annet	3,6 %
IKT og informasjonssikkerhet	3,5 %
Vedtaksoppfølging	2,4 %
Investeringsprosjekt/prosjektstyring	2,2 %
Saksbehandling	1,9 %

Tjenesteområder - fylkeskommuner

Administrasjon og organisasjon er tjenesteområdet med høyest antall identifiserte risikoer/prosjekter i fylkeskommunene



Tema - fylkeskommuner

Hvilke risikoområder er de viktigste uavhengig av tjenesteområde?

Tema (Alle) 15 på topp	Andel
Annet	9,3 %
Videregående opplæring: Generelt	8,0 %
Anskaffelser	8,0 %
Internkontroll	7,3 %
Investeringsprosjekt/prosjektstyring	5,3 %
Fagopplæring og lærlingeordning	4,0 %
Arkivering og journalføring	4,0 %
Kommunal og regional utvikling: Generelt	4,0 %
Samferdsel: Vei	3,3 %
Frafall vgs	3,3 %
Læringsmiljø	3,3 %
Videregående opplæring: Minoritetsspråklig opplæring	3,3 %
Kommunal og regional utvikling: Tilskuddsforvaltning	3,3 %
Personal, sykefravær og HMS	3,3 %
Tilpasset opplæring og spesialundervisning	2,7 %

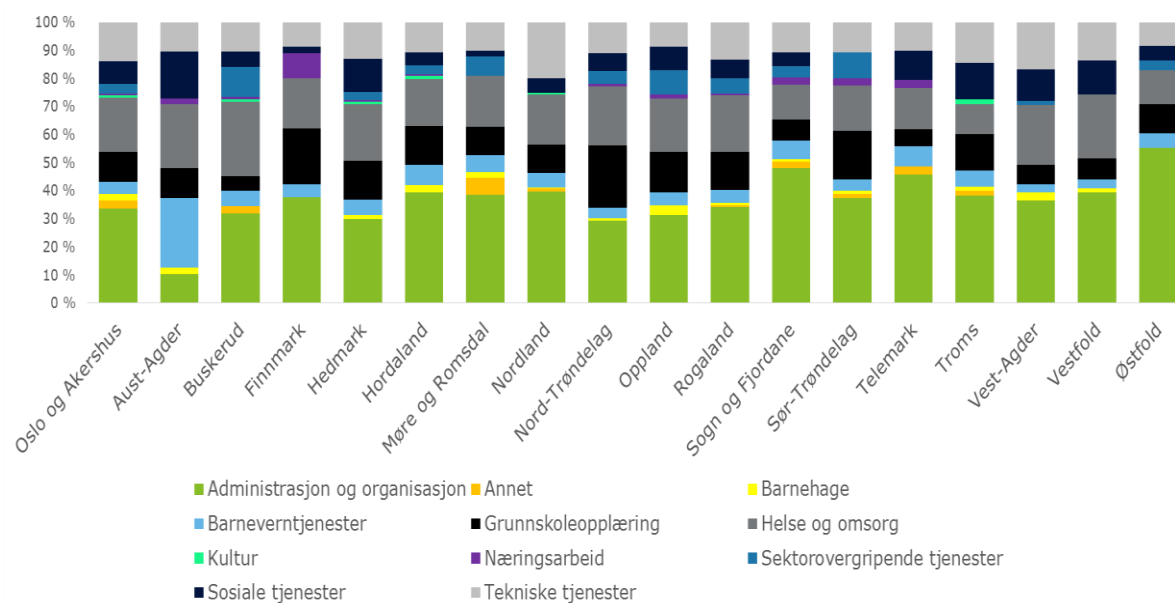
Tema (Samlet kjerneoppgave)	Andel
Videregående opplæring	25,8 %
Annet	9,3 %
Anskaffelser	7,9 %
Samferdsel	7,9 %
Internkontroll	7,3 %
Kommunal og regional utvikling	7,3 %
Investeringsprosjekt/prosjektstyring	5,3 %
Kultur	4,6 %
Tannhelse	4,6 %
Arkivering og journalføring	4,0 %
Personal, sykefravær og HMS	3,3 %
Organisasjon og styring	2,0 %
Beredskap	2,0 %
Økonomi	2,0 %
IKT og informasjonssikkerhet	2,0 %

Risikobildet – geografiske variasjoner?

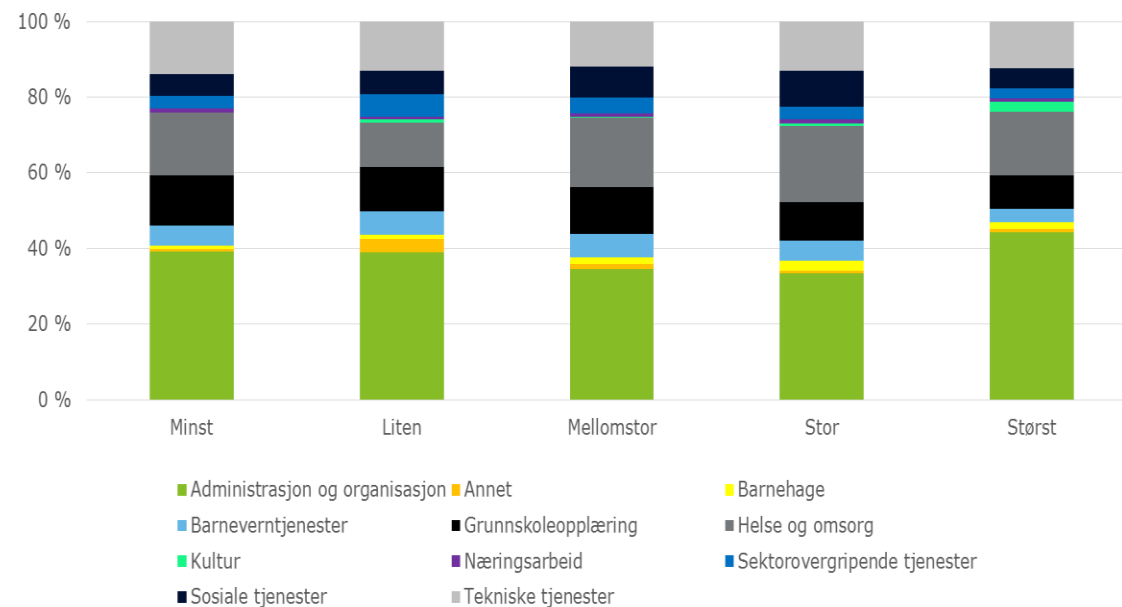
Sammenligning av kommunene

- ikke vesentlige forskjeller mellom kommunene

Ikke vesentlige forskjeller basert på fylkesvis tilhørighet, men noen ulikheter

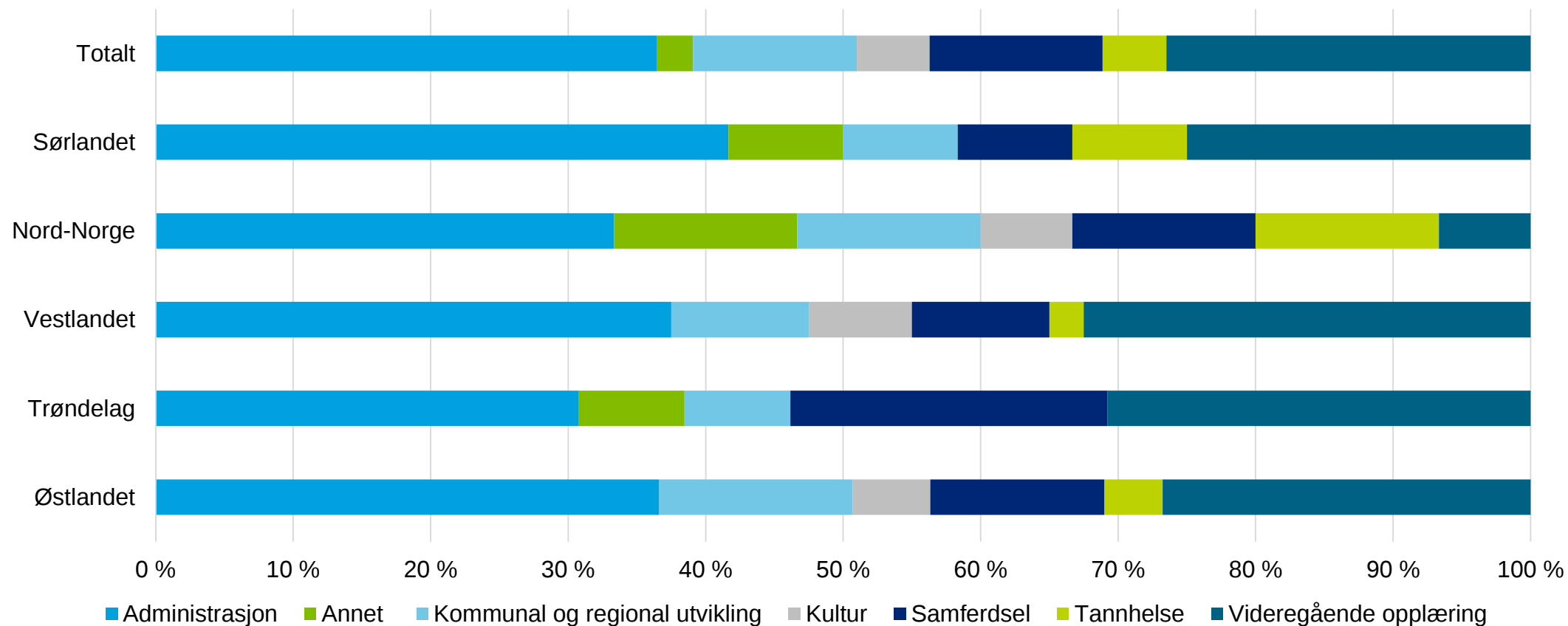


Ikke vesentlige forskjeller basert på kommunestørrelse



Sammenligning av fylkeskommunen inndelt som regioner

Relativt få registreringer, men et relativt likt mønster mellom regionene



Figur Andel av tjenesteområde per region

Risikobildet – før og nå?

Sammenligning av gjennomførte og planlagte forvaltningsrevisjoner

Det er stor grad av sammenfall i risikobildet før og nå

- Det er i stor grad sammenfall mellom de tjenesteområdene hvor det er *gjennomført* forvaltningsrevisjon i 2010-2016 og de tjenesteområdene hvor det er *planlagt* forvaltningsrevisjon 2016-2020.
- Det området som skiller seg ut i vesentlig grad er *tekniske tjenester* som har en høyere forekomst blant de gjennomførte prosjektene i forvaltningsrevisjonsregisteret enn blant de planlagte prosjektene i plan for forvaltningsrevisjon.

Tjenesteområde	Fv.rev.reg.	Risikokartlegging
Annet (administrasjon og organisasjon)	34,2 %	36,2 %
Helse- og omsorg	18,4 %	18,3 %
Veg, plan og bygg, investeringsprosjekt, VAR, eiendom, samferdsel (Tekniske tjenester)	21,1 %	14,0 %
- Plan og bygg	6,9 %	2,8 %
- Samferdsel og vei	0,8 %	0,3 %
- Investeringsprosjekt/prosjektstyring	3,4 %	2,2 %
- Eiendomsforvaltning/drift og vedlikehold	6,4 %	3,7 %
- VAR og selvkost	3,6 %	2,7 %
Grunnskole	9,2 %	11,9 %
Barnevern	6,3 %	5,7 %
Rus, bolig, sosial for øvrig (Sosiale tjenester)	6,0 %	7,3 %
Barnehage	2,1 %	1,4 %
Beredskap	1,2 %	1,2 %
Kultur	0,9 %	0,5 %
Kommunal og regional utvikling	0,4 %	1,5 %
Sektorovergripende (barn og unge, klima og miljø)	-	2,40 %

Sammenligning av gjennomførte med planlagte forvaltningsrevisjoner

Stor grad av sammenfall i risikobildet, men endring på noen områder

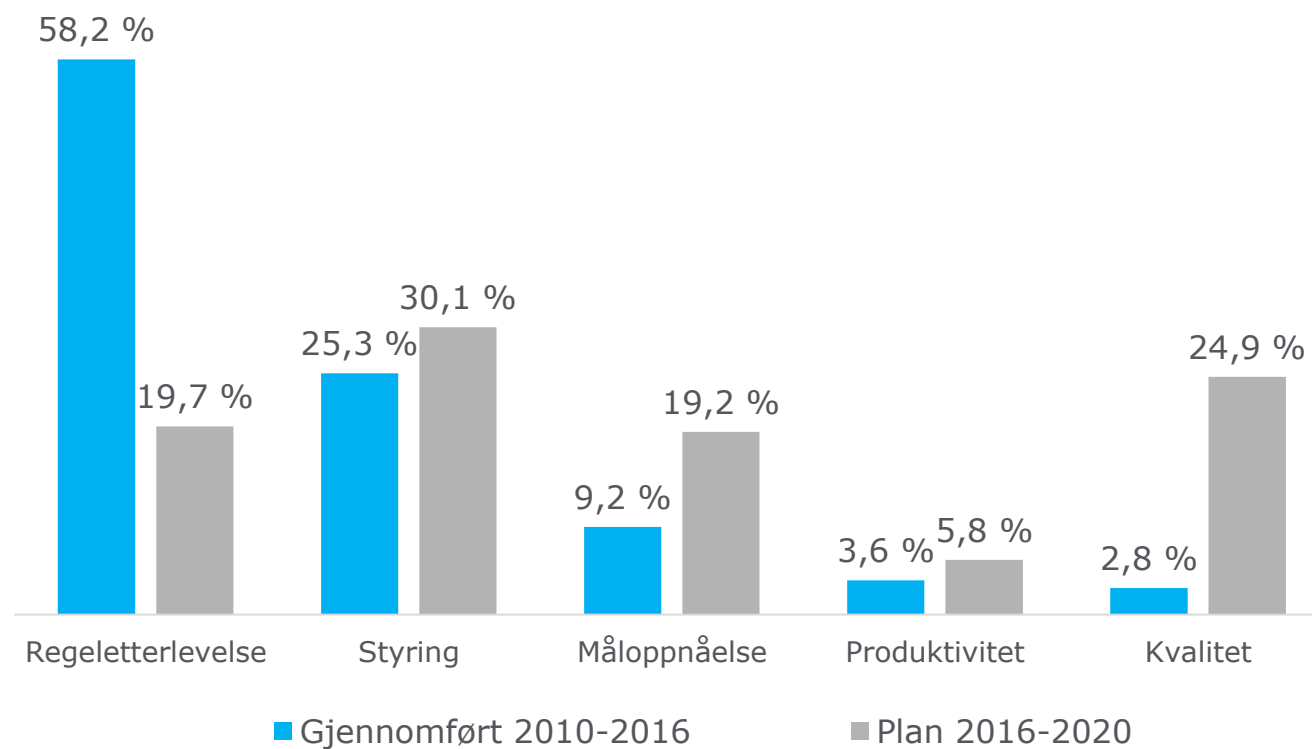
- Det er i stor grad sammenfall mellom de tjenesteområdene hvor det er gjennomført forvaltningsrevisjon i 2010-2016 og de tjenesteområdene hvor det er planlagt forvaltningsrevisjon 2016-2020.
- Men noen områder skiller seg ut. Det er en nedgang i forekomster av risikoer innen administrasjon og organisasjon, og samtidig en vesentlig økning i risikoområder innenfor investeringsprosjekt, og kommunal og regional utvikling.

Tjenesteområde (KS/NKRF)	Fvl.rev.reg	Risikokartlegging
Annet (administrasjon og organisasjon)	34,9 %	27,8 %
Skole	28,9 %	26,5 %
Samferdsel og veg	13,4 %	12,6 %
Kultur	6,5 %	5,3 %
Tannhelse	5,6 %	4,6 %
Eiendomsforvaltning	3,9 %	1,3 %
Investeringsprosjekt	1,7 %	5,3 %
Kommunal og regional utvikling	1,3 %	11,9 %
Beredskap	1,3 %	1,9 %
Pleie og omsorg	1,3 %	-
Plan og bygning	1,3 %	-
Annet	-	2,6 %

Hovedfokus

Fra styringsinfo/verktøy og kvalitet til regeletterlevelse

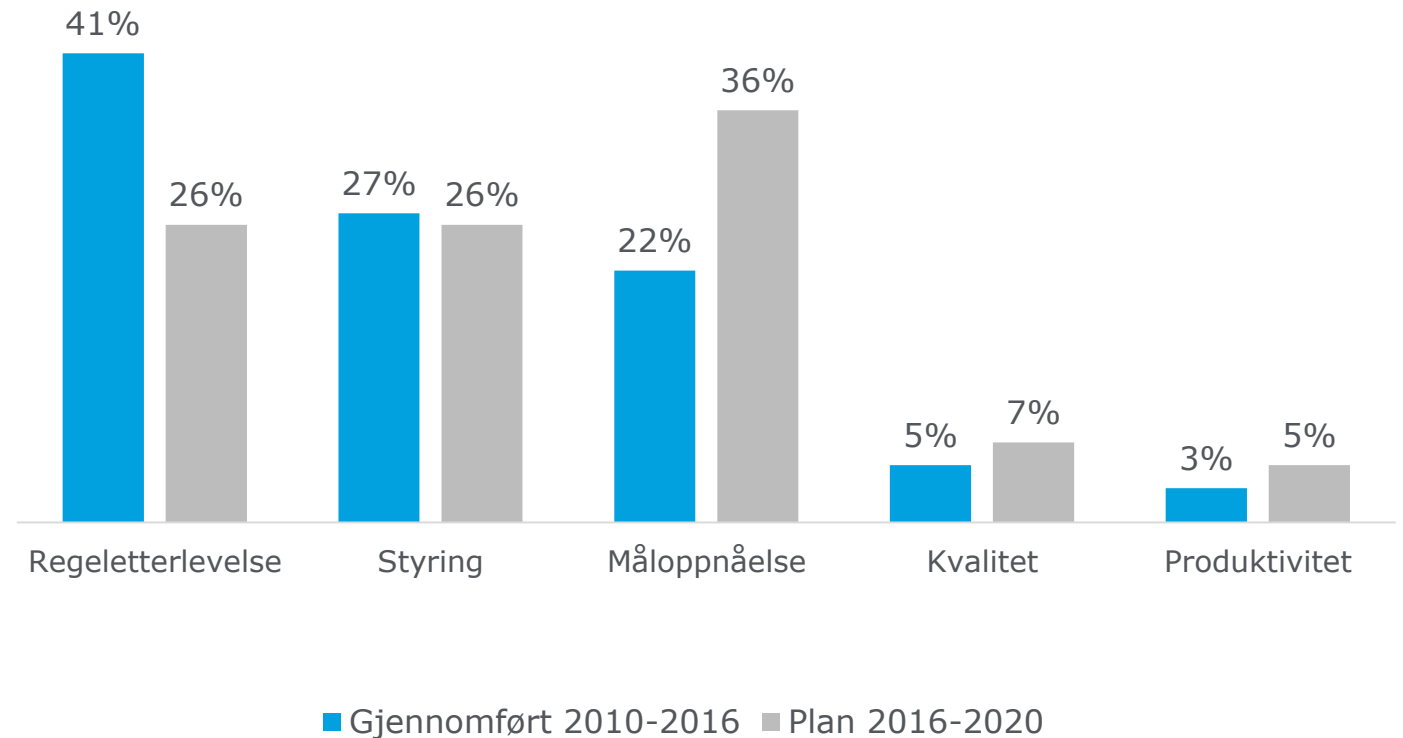
- Mens *regeletterlevelse* er klart i overvekt i gjennomførte forvaltningsrevisjoner, er det *kvalitet og måloppnåelse* som i størst grad er hovedfokus for prosjektene som er identifisert i planene for forvaltningsrevisjon.
- Selv om kategoriseringen er skjønnsmessig, og det for mange prosjekter vil være flere fokusområder, samsvarer dette resultatet med en observasjon vi gjorde en evaluering av kontrollutvalg og kontrollutvalgssekretariat.



Hovedfokus

Fra måloppnåelse til regeletterlevelse

- Dersom vi sammenlikner hva som er hovedfokus i de planene (hvor det fremgår) vi har gått gjennom, med hva som var hovedfokus i de gjennomførte prosjekter i 2010-2016, ser vi at disse skiller seg fra hverandre.
- Mens regeletterlevelse er klart i overvekt i gjennomførte forvaltningsrevisjoner, er det måloppnåelse som i størst grad er hovedfokus for risikoområdene som er identifisert i planene.



Statlige tilsyn

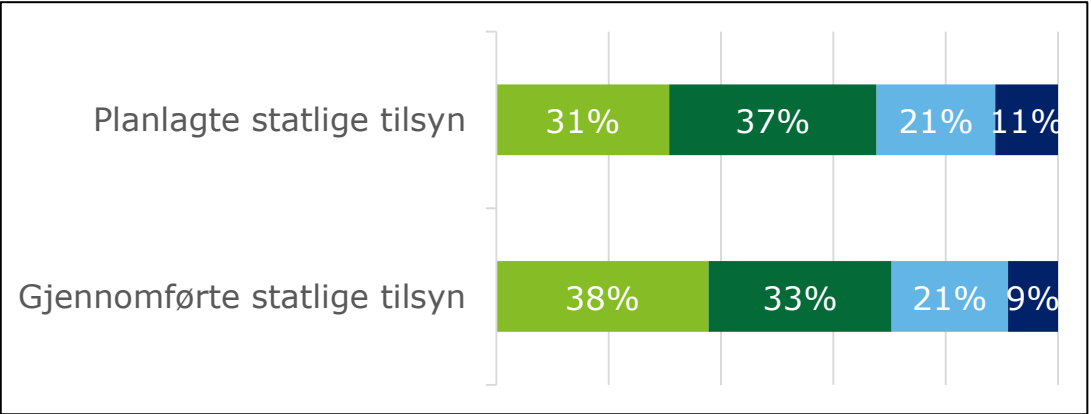
Overlapp mellom forvaltningsrevisjon og statlige tilsyn

Det har lenge vært et uttalt mål at dersom den kommunale egenkontrollen styrkes vil en kunne redusere det statlige tilsynet tilsvarende slik at den totale belastningen på kommunal forvaltning ikke bli for stor.

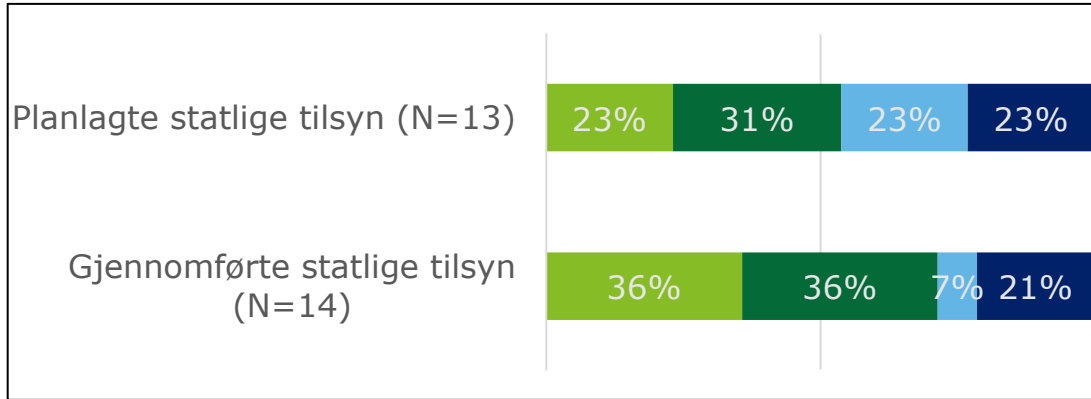
Et interessant spørsmål er i hvilken grad det er overlapp mellom de risikoområdene som er gjenstand for forvaltningsrevisjon og de områdene som er gjenstand for statlige tilsyn, og om statlige tilsyn blir hensyntatt i plan for forvaltningsrevisjon.

	Kommuner	Fylkeskommuner
Temaet er innenfor et område hvor det utføres tilsyn	41,1 %	25 %
Temaet er <u>ikke</u> innenfor et område hvor det utføres tilsyn	58,4 %	75 %

Kommuner:



Fylkeskommuner:



Oppsummering

Oppsummering av det nasjonale risikobilde

- Det er de **administrative og organisatoriske prosessene** som peker seg ut med høy risiko. Innenfor området administrasjon og organisasjon er **internkontroll** et tema med høy forekomst, særlig innenfor kommunene, men også innenfor fylkeskommunene.
- Det er to tema knyttet til direkte tjenesteyting som rangerer høyest om vi ser på temaene uavhengig av tjenesteområde; **helse og omsorg** i kommunene og **videregående opplæring** i fylkeskommunen.
- Det er **ingen vesentlige systematiske forskjeller** som er identifisert verken når vi sammenligner på tvers av kommunestørrelse eller geografi.
- Risikobildet samsvarer også godt med risikobildet for perioden 2010-2016, dersom vi legger *gjennomførte* forvaltningsrevisjoner til grunn.
- Mens forekomsten tjenesteområde og tema har holdt seg noenlunde stabilt, gjelder dette ikke for **hovedfokus** hvor vi ser en vridning mot et fokus på regeletterlevelse i gjennomføring av forvaltningsrevisjoner.





Deloitte refers to one or more of Deloitte Touche Tohmatsu Limited, a UK private company limited by guarantee ("DTTL"), its network of member firms, and their related entities. DTTL and each of its member firms are legally separate and independent entities. DTTL (also referred to as "Deloitte Global") does not provide services to clients. Please see www.deloitte.no for a more detailed description of DTTL and its member firms.

Deloitte Norway conducts business through two legally separate and independent limited liability companies; Deloitte AS, providing audit, consulting, financial advisory and risk management services, and Deloitte Advokatfirma AS, providing tax and legal services.

Deloitte provides audit, consulting, financial advisory, risk management, tax and related services to public and private clients spanning multiple industries. Deloitte serves four out of five Fortune Global 500® companies through a globally connected network of member firms in more than 150 countries bringing world-class capabilities, insights, and high-quality service to address clients' most complex business challenges. To learn more about how Deloitte's approximately 245,000 professionals make an impact that matters, please connect with us on Facebook, LinkedIn, or Twitter.

This communication contains general information only, and none of Deloitte Touche Tohmatsu Limited, its member firms, or their related entities (collectively, the "Deloitte Network") is, by means of this communication, rendering professional advice or services. Before making any decision or taking any action that may affect your finances or your business, you should consult a qualified professional adviser. No entity in the Deloitte Network shall be responsible for any loss whatsoever sustained by any person who relies on this communication.